SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 9. oktobra 2008 *

V zadevi C-304/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) z odločbo z dne 24. maja 2007, ki je prispela na Sodišče 2. julija 2007, v postopku

Directmedia Publishing GmbH

proti

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg,

* Jezik postopka: nemščina.

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts (poročevalec), predsednik senata, T. von Danwitz, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász in G. Arestis, sodnika,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Directmedia Publishing GmbH C. von Gierke, odvetnica,

– za Albert-Ludwigs-Universität Freiburg W. Schmid in H.-G. Riegger, odvetnika,

– za italijansko vlado I. M. Braguglia, zastopnik, skupaj s F. Arenalom, avvocato dello Stato,

– za Komisijo Evropskih skupnosti H. Krämer in W. Wils, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 10. julija 2008

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(2)(a) Direktive 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov (UL L 77, str. 20).

2 Ta predlog je bil predstavljen v okviru spora med družbo Directmedia Publishing GmbH (v nadaljevanju: Directmedia) in Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, ker je družba Directmedia prodajala zbirko pesmi, pripravljeno na podlagi seznama nemških pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop, profesor na tej univerzi.

Pravni okvir

3 Predmet Direktive 96/9 v skladu s členom 1(1) je „pravno varstvo baz podatkov v vseh oblikah“.

4 Za uporabo Direktive 96/9 je pojem ‚baza podatkov‘ v členu 1(2) te direktive opredeljen kot „zbirk[a] neodvisnih del, podatkov ali drugega gradiva, ki je sistematično in metodično razporejeno in individualno dostopno z elektronskimi in drugimi sredstvi.“

5 Na podlagi člena 3 Direktive 96/9 se z avtorsko pravico varuje „baze podatkov kot take, ki so zaradi izbora ali razporeditve svoje vsebine avtorjeva lastna intelektualna stvaritev“.

6 S členom 7 Direktive 96/9, naslovljenim „Predmet varstva“, je uvedena pravica *sui generis* in je določeno:

„1. Države članice predvidijo pravico izdelovalca baze podatkov, pri katerem je prišlo do kakovostno in/ali količinsko znatne naložbe v pridobivanje, preverjanje ali predstavitev vsebine, da prepreči neupravičeno jemanje izvlečkov in/ali ponovno uporabo celotne vsebine te baze podatkov ali njenega bistvenega dela, ocenjenega kakovostno in/ali količinsko.

2. V tem poglavju:

(a) ‚jemanje izvlečkov' pomeni stalni ali začasni prenos celotne vsebine baze podatkov ali njenega bistvenega dela na drug nosilec na katerikoli način in v katerikoli obliki;

(b) ‚ponovna uporaba' pomeni vsako obliko dajanja na voljo javnosti celotne vsebine baze podatkov ali njenega bistvenega dela z distribuiranjem primerkov, z dajanjem v najem, s sprotnim prenosom (on-line) ali drugimi oblikami prenosa. Prva prodaja primerka baze podatkov s strani imetnika pravic ali z njegovim privoljenjem v Skupnosti izčrpa pravico do nadzora ponovne prodaje tega primerka v Skupnosti.

Javno posojanje ni dejanje jemanja izvlečka ali ponovne uporabe.

3. Pravica iz odstavka 1 se lahko prenese, odstopi ali podeli z licenčno pogodbo.

4. Pravica, predvidena v odstavku 1, velja ne glede na upravičenost te baze podatkov do varstva z avtorsko ali drugimi pravicami. Poleg tega velja ne glede na upravičenost vsebine te baze podatkov do varstva z avtorsko ali drugimi pravicami. Varstvo baz podatkov s pravico, predvideno v odstavku 1, ne vpliva na pravice, ki obstajajo glede njihove vsebine.

5. Ponavljajoče se in sistematično jemanje izvlečkov in/ali ponovna uporaba nebistvenih delov vsebine baze podatkov, če so to dejanja, ki nasprotujejo normalni uporabi te baze podatkov ali neupravičeno škodijo zakonitim interesom izdelovalca baze podatkov, ni dovoljeno.“

7 Člen 13 Direktive 96/9 z naslovom „Nadaljnja uporaba drugih predpisov“ določa, da ta direktiva ne vpliva na določbe, ki zadevajo zlasti „pravo o omejevalnih ravnanjih in nelojalni konkurenci“.

8 Člen 16(3) Direktive 96/9 določa:

„Najpozneje po koncu tretjega leta po datumu iz odstavka 1, nato pa vsaka tri leta, Komisija predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru poročilo o uporabi te direktive, v katerem med drugim na podlagi specifičnih informacij, ki jih priskrbijo države članice, preuči zlasti uporabo pravice *sui generis*, vključno s členoma 8 in 9, ter posebej preveri, ali je uporaba te pravice vodila k zlorabi prevladujočega položaja ali drugačnemu poseganju v svobodno konkurenco, kar bi upravičilo uporabo ustreznih ukrepov, vključno z vzpostavitvijo ureditve za prisilno podeljevanje licenc. Kadar je to potrebno, predloži predloge za prilagoditev te direktive v skladu z razvojem na področju baz podatkov.“

Dejansko stanje v postopku v glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

9 U. Knoop vodi projekt „Klassikerwortschatz“ (Besedni zaklad klasikov) na Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, na podlagi katerega so objavili *Freiburger Anthologie* (Freiburška antologija), zbirko pesmi iz obdobja od 1720 do 1933.

10 Ta antologija temelji na seznamu pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop, z naslovom *Die 1 100 wichtigsten Gedichte der deutschen Literatur zwischen 1730 und 1900* (1 100 najpomembnejših pesmi v nemški književnosti med letoma 1730 in 1900, v nadaljevanju: seznam pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop) in je bil objavljen na spletu.

11 Po uvodnem pojasnilu so na tem seznamu pesmi, ki so bile razporejene po pogostosti citiranja v različnih antologijah, navedeni avtor, naslov, uvodna vrstica in leto objave vsake pesmi. Ta seznam temelji na izboru 14 antologij izmed približno 3 000 antologijami, kateremu je bila dodana bibliografska kompilacija 50 nemških antologij A. Dühmert z naslovom *Von wem ist das Gedicht?* (Kdo je napisal to pesem?).

12 Od teh del, ki vsebujejo približno 20.000 pesmi, so bile izbrane pesmi, ki so bile citirane vsaj v treh antologijah ali so bile vsaj trikrat omenjene v bibliografski kompilaciji A. Dühmert. Za statistično analizo so bili naslovi in prve vrstice pesmi poenoteni in sestavljen je bil skupen seznam pesmi. Zaradi bibliografskih raziskav so bila identificirana tako dela, v katerih so bile objavljene pesmi, kot tudi datum nastanka. To delo je bilo končano v dveh letih in pol, stroške, skupni znesek v višini 34.900 EUR, pa je krila Albert-Ludwigs-Universität Freiburg.

13 Družba Directmedia distribuira CD-ROM z naslovom *1 000 Gedichte, die jeder haben muss* (1 000 pesmi, ki jih mora imeti vsak), ki je izšel leta 2002. 876 pesmi na tem CD-ROM-u je iz obdobja med letoma 1720 in 1900. 856 od teh jih je navedenih tudi na seznamu pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop.

14 Družba Directmedia je dobila navdih za kompilacijo pesmi na tem CD-ROM-u na podlagi tega seznama. Nekaterih pesmi s tega seznama ni vključila, dodala je druge in je za vsako pesem kritično preučila izbor U. Knoopa. Besedilo vsake pesmi je družba Directmedia prevzela iz svojih digitalnih virov.

15 Albert-Ludwigs-Universität Freiburg in U. Knoop sta proti družbi Directmedia vložila tožbo na prenehanje in povračilo škode, ker sta menila, da je slednja z distribucijo CD-ROM-a kršila avtorsko pravico U. Knoopa kot ustvarjalca zbirke in sorodno pravico Albert-Ludwigs-Universität Freiburg kot „izdelovalca baze podatkov“. S to tožbo sta zahtevala, naj družba Directmedia izroči vse primerke CD-ROM-a, ki jih ima, zaradi njihovega uničenja.

16 Sodišče na prvi stopnji je tej tožbi ugodilo. Ker je bila pritožba družbe Directmedia zavrnjena, je ta vložila revizijo pri Bundesgerichtshof.

17 Navedena pritožba je bila zavrnjena v delu, v katerem se je v okviru tožbenega predloga U. Knoopa predlagalo, naj se družbo Directmedia obsodi. Ker pa so določbe nemškega prava, ki urejajo varstvo izdelovalca baze podatkov, katerega kršitev navaja Albert-

Ludwigs-Universität Freiburg, del določb, s katerimi se je Direktiva 96/9 prenesla v notranji pravni red, predložitveno sodišče meni, da je rešitev spora med družbo Directmedia in navedeno univerzo odvisna od razlage člena 7(2)(a) te direktive.

18 Predložitveno sodišče je poudarilo, da iz ugotovitev pritožbenega sodišča izhaja, da je družba Directmedia dobila navdih za izbor pesmi na CD-ROM-u na podlagi seznama pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop, da je kritično preučila izbor U. Knoopa glede vsake pesmi in da nazadnje nekaterih pesmi, ki so navedene na tem seznamu, ni vključila na nosilec, ki se prodaja, pri čemer pa je vključila nekatere druge, in se vprašalo, ali prevzem vsebine baze podatkov v takih okoliščinah pomeni „jemanje izvlečkov" v smislu člena 7(2)(a) Direktive 96/9.

19 Po njegovem mnenju se zdi, da opredelitev pojma „jemanje izvlečkov", ki ga vsebuje ta določba Direktive 96/9, več uvodnih izjav te direktive, točke od 43 do 54 sodbe z dne 9. novembra 2004 v zadevi The British Horseracing Board in drugi (C-203/02, ZOdl., str. I-10415), odstavki sklepnih predlogov, ki jih je predstavila generalna pravobranilka Stix-Hackl v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 9. novembra 2004 v zadevi Fixtures Marketing (C-338/02, Recueil, str.I-10497), določeno razumevanje cilja in namena pravice *sui generis* ter zapovedi pravne varnosti zagovarjajo ozko razlago tega pojma, v skladu s katero navedena pravica dovoljuje zgolj izdelovalcu baze podatkov, da nasprotuje fizičnemu prenosu celotne baze podatkov ali njenega dela z enega nosilca na drugega, vendar pa ne sme nasprotovati uporabi te baze kot vira vpogleda, informacij in recenzije, čeprav bi se bistveni deli zadevne baze tako postopoma kopirali in prevzemali v drugo bazo podatkov.

20 Vendar pa predložitveno sodišče priznava, da je v skladu z drugačnim razumevanjem namena pravice *sui generis* mogoče trditi, da pojem „jemanje izvlečkov" v smislu člena 7(2)(a) Direktive 96/9 zajema dejanja, ki se nanašajo zgolj na prevzemanje delov baze v obliki podatkov.

21 Bundesgerichtshof je zaradi te težave pri razlagi prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali se prevzem podatkov iz baze podatkov, varovane v skladu s členom 7(1) [Direktive 96/9/ES], v drugo bazo podatkov lahko šteje za jemanje izvlečkov v smislu člena 7(2)(a) te direktive, kadar je jemanje izvedeno na podlagi vpogleda v bazo podatkov in na podlagi individualne preučitve, ali pa jemanje izvlečkov v smislu te določbe predpostavlja (fizično) kopiranje vseh podatkov?“

Vprašanje za predhodno odločanje

22 Predložitveno sodišče želi s svojim vprašanjem izvedeti, ali pojem „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7(2)(a) Direktive 96/9 zajema prevzem delov baze podatkov v drugo bazo podatkov na podlagi vpogleda v prvo bazo in izbora, ki temelji na osebni presoji avtorja operacije, ali pa predpostavlja uporabo postopka fizičnega kopiranja vseh delov.

23 Uvodoma je treba poudariti, da to vprašanje temelji na premisi, navedeni v predložitveni odločbi, da je seznam pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop, „baza podatkov“ v smislu člena 1(2) Direktive 96/9.

24 Prav tako je v isti odločbi pojasnjeno, da je Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, ki je financirala stroške za izdelavo navedenega seznama, upravičena do varstva na podlagi pravice *sui generis,* uvedene z navedeno direktivo, glede na to, da šteje naložba, namenjena združevanju, preverjanju in predstavitvi vsebine tega seznama, katerega znesek je 34.900 EUR, za „znatno“ v smislu člena 7(1) te direktive.

25 Predložitveno sodišče se glede na to sprašuje, ali je operacija, ki jo je izvedla družba Directmedia v zadevi iz postopka v glavni stvari, „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7(2)(a) Direktive 96/9.

26 V tej določbi je pojem „jemanje izvlečkov“ opredeljen kot „stalni ali začasni prenos celotne vsebine baze podatkov ali njenega bistvenega dela na drug nosilec na katerikoli način in v katerikoli obliki“.

27 Člen 7(1) Direktive 96/9 pridržuje izdelovalcu baze podatkov, za katero je bila potrebna kakovostno in/ali količinsko znatna naložba, pravico, da prepreči neupravičeno jemanje izvlečkov iz celotne vsebine te baze podatkov ali njenega bistvenega dela. Poleg tega odstavek 5 člena 7 omogoča temu izdelovalcu, da prepreči ponavljajoče se in sistematično jemanje izvlečkov nebistvenih delov vsebine navedene baze podatkov, ki bi s kumulativnim učinkom brez dovoljenja izdelovalca pripeljalo do ponovne izdelave celotne baze podatkov ali vsaj njenega znatnega dela in ki bi resno škodilo naložbam tega izdelovalca, tako kot jemanje izvlečkov iz člena 7(1) te direktive (glej zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točke od 86 do 89).

28 Ker se pojem jemanja izvlečkov tako uporablja v različnih določbah člena 7 Direktive 96/9, ga je treba razložiti glede na splošni kontekst tega člena (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točka 67).

29 V zvezi s tem je treba najprej pojasniti, da ta pojem, tako kot je pritrdila družba Directmedia, ne predpostavlja, da baza podatkov ali njen del, na katero se nanaša izvedba zadevnega dejanja, zaradi tega izgine z izvirnega nosilca.

30 Uporaba glagola „kopiranje“ za ponazoritev pojma jemanja izvlečkov v določenem številu uvodnih izjav Direktive 96/9, med katerimi sta zlasti uvodni izjavi 7 in 38, namreč kaže na to, da bi v skladu z namenom zakonodajalca Skupnosti ta pojem v kontekstu navedene direktive lahko zajemal dejanja, ki bi pustila zadevno bazo podatkov ali njen del na prvotnem nosilcu.

31 Nato je treba poudariti, da uporaba izraza „na katerikoli način in v katerikoli obliki“ v členu 7(2)(a) Direktive 96/9 kaže, da je želel zakonodajalec Skupnosti pojmu jemanja izvlečkov dati širok pomen (glej zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točka 51).

32 Kot so trdile Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, italijanska vlada in Komisija, je širok pomen pojma jemanja izvlečkov podprt s ciljem, ki mu sledi zakonodaja Skupnosti z uvedbo pravice *sui generis*.

33 Ta cilj je, kot izhaja predvsem iz uvodnih izjav 7, od 38 do 42 in 48 Direktive 96/9, da se osebi, ki je dala pobudo in je prevzela tveganje za znatno naložbo v pridobivanje, preverjanje ali predstavljanje vsebine baze podatkov v smislu človeških, tehničnih in/ali finančnih sredstev, zagotovi plačilo za njeno naložbo, tako da se jo varuje pred nedovoljeno prilastitvijo končnega izdelka z dejanji, kot je predvsem ponovna izdelava te baze ali njenega znatnega dela za uporabnika ali konkurenta za strošek, ki je precej nižji od stroška, ki bi bil potreben za samostojno izdelavo (glej v tem smislu tudi sodbo z dne 9. novembra 2004 v zadevi Fixtures Marketing, C-46/02, ZOdl., str. I-10365, točka 35; zgoraj navedeni sodbi The British Horseracing Board in drugi, točke 32, 45, 46 in 51, in Fixtures Marketing, C-338/02, točka 25, ter sodbo z dne 9. novembra 2004 v zadevi Fixtures Marketing, C-444/02, ZOdl., str. I-10549, točka 41).

34 Glede na ta cilj je treba pojem „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9 razumeti tako, kot da zajema vsa nedovoljena dejanja prilastitve celotne vsebine baze podatkov ali njenega dela (glej zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točki 51 in 67).

35 Kot sta navedli Albert-Ludwigs-Universität Freiburg in Komisija, iz samega besedila člena 7(2)(a) Direktive 96/9 izhaja, da pojem ni odvisen od vrste ali oblike uporabljenega postopka.

36 Odločilno merilo v zvezi s tem je obstoj dejanja „prenosa“ celotne vsebine zadevne baze podatkov ali njenega dela na drugi nosilec, ki je iste ali drugačne vrste kot nosilec navedene baze. Tak prenos predpostavlja, da je celotna vsebina baze podatkov ali njen del na drugem nosilcu, ki ni isti kot nosilec prvotne baze podatkov.

37 V tem kontekstu, kot je poudarila italijanska vlada, za presojo obstoja „jemanja izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9 ni pomembno, ali prenos temelji na tehničnem postopku kopiranja vsebine varovane baze podatkov, kot je elektronski, elektromagnetni, elektro-optični ali analogni postopek (glej v tem smislu uvodno izjavo 13 Direktive 96/9), ali pa na preprostem ročnem postopku. Kot je navedla Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, je prekopiranje vsebine take baze podatkov na drug nosilec, ne glede na to, ali je ročno, enako pojmu jemanja izvlečkov tako kot nalaganje ali fotokopiranje.

38 Uvodna izjava 14 Direktive 96/9, v skladu s katero „je treba varstvo po tej direktivi razširiti tako, da bo zajelo neelektronske baze podatkov“, ter uvodna izjava 21 te direktive, v skladu s katero varstvo, predvideno s to direktivo, ne zahteva, da so gradiva, ki jih baza podatkov vsebuje, „fizično shranjena na organiziran način“, ravno tako podpirata razlago pojma jemanja izvlečkov, ki je brez formalnih, tehničnih ali fizičnih meril, tako kot razlaga baze podatkov.

39 Prav tako za razlago pojma jemanja izvlečkov v kontekstu Direktive 96/9 ni pomembno, ali se zaradi prenosa vsebine varovane baze podatkov razporeditev zadevnih podatkov razlikuje od razporeditve, ki je značilna za prvotno bazo podatkov. Kot izhaja iz uvodne izjave 38 Direktive 96/9, je nedovoljeno kopiranje in preurejanje vsebine kopirane baze podatkov del dejanj, pred katerimi je treba z uvedbo pravice *sui generis* varovati izdelovalca take baze, kar je namen te direktive.

40 Torej ni mogoče trditi, kot je trdila družba Directmedia, da v pojem jemanja izvlečkov spada samo dejanje mehanskega reproduciranja vsebine baze podatkov ali njenega dela, brez preurejanja, s klasičnim postopkom „kopiraj/prilepi“.

41 Prav tako je iz okoliščine, ki jo poudarja družba Directmedia, da avtor zadevnega reproduciranja ne prevzame dela vsebine varovane baze podatkov in prevzete podatke dopolni s podatki iz drugega vira, razvidno največ to, da se dejanje ni nanašalo na celotno vsebino navedene baze. Nasprotno, ta okoliščina ne preprečuje ugotovitve, da je bil del vsebine te baze prenesen na drug nosilec.

42 V nasprotju s trditvami družbe Directmedia pojma „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9 poleg tega ni mogoče omejiti na dejanje prenosa celotne vsebine varovane baze podatkov ali njenega bistvenega dela.

43 Kot je razvidno iz točke 27 te sodbe, iz razumevanja odstavka 1 v povezavi z odstavkom 5 člena 7 Direktive 96/9 namreč izhaja, da ta pojem ni odvisen od obsega prenosa vsebine varovane baze podatkov, ker na podlagi teh določb pravica *sui generis*, ki je bila uvedena z navedeno direktivo, nudi varstvo izdelovalcu baze podatkov ne samo pred jemanjem izvlečkov iz celotne vsebine njegove varovane baze ali njenega bistvenega dela, ampak pod določenimi pogoji tudi pred tistimi dejanji, ki se nanašajo na nebistveni del te vsebine (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točka 50).

44 Zato dejstvo, da se prenos ne nanaša na bistveno in strukturirano celoto podatkov iz varovane baze podatkov, ne nasprotuje temu, da se to dejanje opredeli kot pojem „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9.

45 Prav tako, kot je poudarila Komisija, bi se seveda lahko okoliščina, da so podatki iz baze podatkov prevzeti v drugo bazo podatkov šele po kritični presoji avtorja prenosa, izkazala za pomembno zaradi ugotovitve, ali je ta druga baza podatkov upravičena do varstva iz Direktive 96/9. Nasprotno, ta okoliščina ne preprečuje ugotovitve, da so bili podatki preneseni iz prve v drugo bazo podatkov.

46 Cilj, ki mu sledi prenos, je prav tako nepomemben za presojo obstoja „jemanja izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9.

47 Tako ni pomembno, ali je cilj zadevnega dejanja prenosa izdelava druge baze podatkov – ki je konkurenčna prvotni bazi ali pa tudi ne – ki je enako ali različno velika, kot je ta, oziroma ali to dejanje spada v dejavnost, ki ni izdelava baze podatkov – ki je komercialna ali pa tudi ne (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točki 47 in 48). Poleg tega, kot izhaja iz uvodne izjave 44 Direktive 96/9, že sam prenos celotne vsebine varovane baze podatkov ali njenega bistvenega dela na drug nosilec, ki je nujno potreben za preprost prikaz navedene vsebine na zaslonu, pomeni jemanje izvlečkov, ki je lahko pogojeno z dovoljenjem imetnika pravice *sui generis*.

48 Predložitveno sodišče je v predlogu za sprejetje predhodne odločbe izpostavilo uvodno izjavo 38 Direktive 96/9. Po njegovem mnenju bi lahko navedena uvodna izjava – ker je v njej naveden primer vsebine baze podatkov, ki se lahko „kopira in elektronsko preureja“ – koristi razlagi pojma jemanja izvlečkov, ki bi bila omejena na dejanja, ki temeljijo na tehničnem kopiranju.

49 Vendar, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 41 sklepnih predlogov, skuša zadevna uvodna izjava le ponazoriti posebno tveganje, kateremu so lahko izdelovalci baze podatkov izpostavljeni zaradi vse pogostejše uporabe tehnologije za digitalno snemanje. Ni je mogoče razumeti, kot da obseg dejanj, ki so varovana s pravico *sui generis*, omeji na dejanja tehničnega kopiranja, in sicer ob nevarnosti, prvič, da se spregledajo različni deli, ki so bili poudarjeni v točkah od 29 do 47 te sodbe, in se s tem podpira široka razlaga pojma jemanja izvlečkov v kontekstu Direktive 96/9 ter, drugič, da se zaradi nepoznavanja cilja navedene pravice izdelovalcu baze podatkov odreka varstvo pred dejanji jemanja izvlečkov, ki, čeprav se ne opirajo na poseben tehnični postopek, nič manj ne škodijo interesom tega izdelovalca na način, ki je primerljiv z dejanjem jemanja izvlečkov, ki temelji na takem postopku.

50 Družba Directmedia je navedla, da baza podatkov ne pomeni lastništva nad informacijami in da dejstvo, da bi dejanja, ki bi jih izdelovalec varovane baze podatkov lahko prepovedal na podlagi svoje pravice *sui generis*, zajela prevzem informacij iz te baze, pripelje, prvič, do kršitve zakonitih pravic uporabnikov te baze do prostega dostopa do informacij in, drugič, do pospeševanja nastanka monopolov ali zlorab prevladujočega položaja s strani izdelovalcev baz podatkov.

51 Vendar je treba, prvič, v zvezi s pravico dostopa do informacij poudariti, da se varstvo s pravico *sui generis* nanaša izključno na dejanji jemanja izvlečkov in/ali ponovne uporabe v smislu člena 7 Direktive 96/9. To varstvo pa se ne nanaša na dejanje vpogleda v bazo podatkov (zgoraj navedena sodba The British Horseracing Board in drugi, točka 54).

52 Res je, da si oseba, ki je izdelala bazo podatkov, lahko pridrži pravico izključnega dostopa do baze ali pa dostop do nje omeji na določene osebe (zgoraj navedena sodba The British Horseracing Board in drugi, točka 55) oziroma dostop podredi določenim pogojem, na primer finančnim.

53 Vendar če izdelovalec baze podatkov dopusti dostop do vsebine te baze tretjim osebam, ne glede na to, ali je ta dostop odplačen, mu njegova pravica *sui generis* ne omogoča, da bi nasprotoval vpogledu tretjih oseb v to bazo zaradi informacij (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točka 55). Šele ko je za prikaz vsebine te baze na ekranu potreben prenos – stalni ali začasni, celotne vsebine ali njenega bistvenega dela na drug nosilec – je mogoče to dejanje vpogleda pogojevati z dovoljenjem imetnika pravice *sui generis*, kot to izhaja iz uvodne izjave 44 Direktive 96/9.

54 V tej zadevi iz opisa dejstev v predložitveni odločbi izhaja, da Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, čeprav seveda želi nasprotovati nedovoljenim dejanjem prevzemanja podatkov iz seznama pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop, pa kljub temu tretjim osebam dovoljuje vpogled v navedeni seznam. Zato so informacije, zbrane v tem seznamu, dostopne javnosti in tej na vpogled.

55 Drugič, v zvezi s tveganjem vpliva na konkurenco iz uvodne izjave 47 Direktive 96/9 izhaja, da je bil zakonodajalec Skupnosti dovzeten za skrb, da se varstvo s pravico *sui generis* ne sme izvajati tako, da bi se omogočala zloraba prevladujočega položaja.

56 Zato člen 13 Direktive 96/9, ki s tem podeljuje normativno vrednost natančni določitvi v tej uvodni izjavi, v skladu s katero določbe te direktive „ne vplivajo na uporabo konkurenčnih pravil Skupnosti ali nacionalnih konkurenčnih pravil“, določa, da ta direktiva ne vpliva na določbe, ki zadevajo zlasti pravo o omejevalnih sporazumih in nelojalni konkurenci.

57 V istem smislu člen 16(3) Direktive 96/09 Komisiji nalaga, naj sestavi periodična poročila o uporabi te direktive, namenjena predvsem preučitvi, ali je uporaba pravice *sui generis* vodila k zlorabi prevladujočega položaja ali drugačnemu poseganju v svobodno konkurenco, kar bi upravičilo uporabo ustreznih ukrepov.

58 V tem kontekstu, za katerega je značilen obstoj instrumentov prava Skupnosti ali nacionalnega prava, na podlagi katerih bi bilo mogoče zaznati morebitne kršitve konkurenčnih pravil, kot je zloraba prevladujočega položaja, pojma „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9 ni mogoče razlagati tako, da bi se izdelovalcem baze podatkov lahko odreklo varstvo pred dejanji, ki bi lahko škodili zakonitim interesom.

59 V postopku v glavni stvari mora predložitveno sodišče, zato da bi ugotovilo, ali je družba Directmedia kršila pravico *sui generis* Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, ob upoštevanju vseh pomembnih okoliščin preveriti, ali je operacija, kakršno je izvedla družba Directmedia v zvezi s seznamom pesmi, ki ga je sestavil U. Knoop, jemanje izvlečkov iz bistvenega dela vsebine tega seznama, ocenjenega kakovostno ali količinsko (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo The British Horseracing Board in drugi, točke od 69 do 72), ali jemanje izvlečkov iz nebistvenih delov, ki bi zaradi ponavljajočega se in sistematičnega značaja lahko pripeljali do ponovne izdelave bistvenega dela te vsebine (glej v tem smislu isto sodbo, točke 73, 87 in 89).

60 Glede na te ugotovitve je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da prevzem podatkov iz varovane baze podatkov v drugo bazo podatkov po vpogledu na zaslonu v prvo bazo in individualni presoji podatkov, ki jih ta vsebuje, lahko pomeni „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9, če – kar mora predložitveno sodišče preveriti – je ta operacija enaka prenosu bistvenega dela vsebine varovane baze podatkov, ocenjenega kakovostno ali količinsko, ali prenosom nebistvenih delov, ki bi zaradi ponavljanja in sistematičnosti lahko pripeljali do ponovne izdelave bistvenega dela te vsebine.

Stroški

61 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Prevzem podatkov iz varovane baze podatkov v drugo bazo podatkov po vpogledu na zaslonu v prvo bazo in individualni presoji podatkov, ki jih ta vsebuje, lahko pomeni „jemanje izvlečkov“ v smislu člena 7 Direktive 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov, če – kar mora predložitveno sodišče preveriti – je ta operacija enaka prenosu bistvenega dela vsebine varovane baze podatkov, ocenjenega kakovostno ali količinsko, ali prenosom nebistvenih delov, ki bi zaradi ponavljanja in sistematičnosti lahko pripeljali do ponovne izdelave bistvenega dela te vsebine.

Podpisi